

ÖZET

ORGANİK DOMATES YETİŞTİRİCİLİĞİNDE ERKEN *Alternaria alternata* (Fr.) Keissler İLE MÜCADELE OLANAKLARI

Bahadır ÜNSAL

Yüksek Lisans Tezi, Bitki Koruma Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof Dr. H. Seher BENLİOĞLU

2010, 47 sayfa

Bu çalışma, organik tarla domatesi yetiştiriciliğinde sorun olan *Alternaria alternata* (Fr.) Keissler'a karşı klasik mücadele ve tahmin-uyarı yönteminden yararlanarak biyolojik ve kimyasal bazı preparatların etkinliklerini saptamak amacıyla ele alınmıştır. Çalışma Manisa ilinde, 2009 ve 2010 üretim sezonunda Rapunzel firması ile sözleşmeli organik domates yetiştiriciliği yapan dört üretici tarlasında yürütülmüştür. Denemelerde bakır hidroksit (Champion WP), *Bacillus subtilis* (Serenade SC), potasyum bikarbonat (Armicarb) ve *Reynoutria sachalinensis* ekstraktı (Regalia) kullanılmıştır. Denemeler doğal enfeksiyon koşullarında, tesadüf blokları deneme desenine göre tahmin- uyarı ve klasik olmak üzere iki faktörlü, beş karakterli (4 uygulama+kontrol) ve dört tekerrürlü olarak yürütülmüştür. Tahmin-uyarı yönteminde Tom-Cast modeli kullanılmıştır. Klasik ilaçlama programına göre deneme tarlalarında toplam 6 veya 7 ilaçlama yapılırken, Tom-Cast tahmin ve uyarı sistemine göre toplam 2 veya 3 ilaçlama yapılmıştır. 2009 ve 2010 yıllarına ait hastalık şiddeti indeksi değerlendirildiğinde, 2009 yılında her iki üreticide, 2010 yılında da ikinci üreticide klasik ile Tom-Cast ilaçlama programları arasında istatistiki bir fark olmadığı görülmüştür. Hastalık şiddeti indeksi açısından değerlendirildiğinde, her iki yılda da üretici tarlalarında fungusit uygulamaları hiç uygulama yapılmayan kontrole göre istatistiki olarak farklı bulunmuştur. En yüksek etki 2009 yılında bakır hidroksit uygulamalarından (% 27.5 ve %39.4) elde edilmiştir. 2010 yılında en yüksek etki bir üreticide *Reynoutria sachalinensis* (% 45.91) uygulamasından alınmış, bunu % 43.54 ile bakır hidroksit, %42.95 ile *Bacillus subtilis*, % 40.87 ile potasyum bikarbonat uygulamaları izlemiştir. Buna karşın ikinci üreticide 2010 yılında fungusit uygulamaları *Bacillus subtilis*, *Reynoutria sachalinensis*, bakır hidroksit ve potasyum bikarbonat için sırasıyla % 50.99, %50.59, % 47.02 ve %44.38 bulunmuştur. Verim değerleri açısından ise bir üretici hariç klasik ile Tom-Cast ilaçlama programları arasında istatistiki bir fark olmadığı görülmüştür. Her iki yılda da ikinci üreticilerde uygulamalara ait verim değerleri kontrolden farklı bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: organik domates, bakır hidroksit, *Bacillus subtilis*, potasyum bikarbonat, *Reynoutria sachalinensis*, Tom- Cast

